

 Tichý pat: *Luboš Lichý!*

8. 5. 2008

p**Ú**vodník / Ivana Hanouska * **ČUK** / **Dámský Salon** v Mánesu - Jury soutěže „*Tichý pat*“

e-GAG

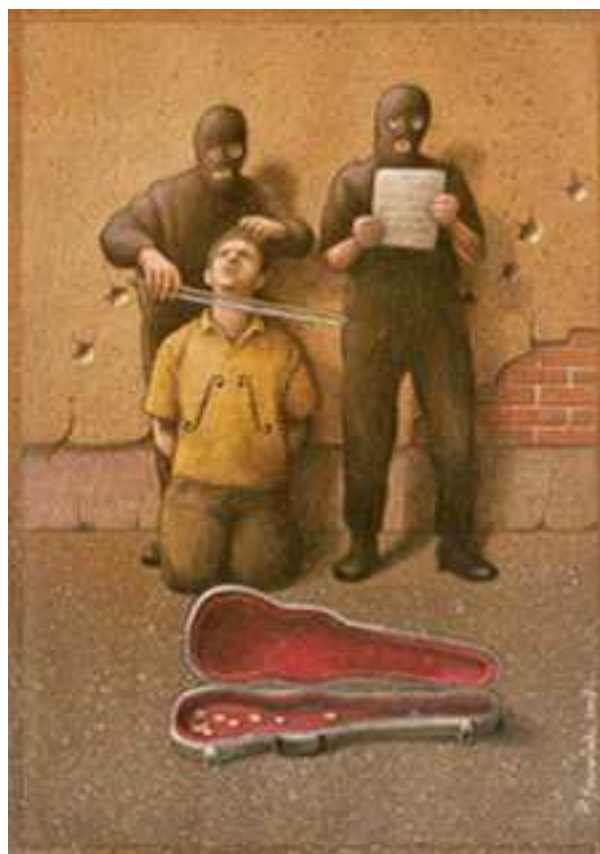
udělila **pět cen!** - Dětské fóry do Prachatic * **Malá recenze na...** / ...malého **Nepraktu** (in flagranti) * **KdoKdeCo(a)Jak** / B. Šír v Praze i za Prahou, Za Kublajchánem s Dostálem * **UVU hlásí** / VS OOA-S * **Z pošty** / Koutek * **Komiks-News # 68 - až na Crew!** * **Časopisy** / Nebelspalter Nr. 3/2008 + KIKS br. 17 * **Ze světa** / Portugalsko, Bulharsko * **Ze**

Slovenska / Oceněný **Regítko** * **Pro pamětníky** / Co psal **GAG před 4 lety: S Václavem Teichmannem** v MS * **Blíženci** / Jiná kategorie * **Glosa** / I. H.: Poslední(?) slovo: **k ČUKotání** * **Výsledky** / Černá Hora, Kanada * **Propozice** / Chorvatsko, Německo * **KALENDÁRIUM** * **Aktuálně** / *cosi portrétního?*

ČUK vydává GEK * **týdeník České unie karikaturistů** * **VI. ročník** * (zprávy **ČUK č. 276**) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 08 / 19

OBRÁZKY: KUCZYŃSKI, TOMASCHOFF, IGNJATOVIČ, DIAS, VOLAS, GODERIS, NEPRAKTA, REGÍTKO, PERNECKÝ, ANČUKOV, LICHÝ...

p/Ú/vodní slovo / Dobrý fór beze slov - vyvolá spoustu slov !

Člověk neznalý specifického žánru cartoons - zvláště pak jeho ještě specifičtější kategorie vtípů beze slov - mohl by tato díla zařadit mezi jakési neodaliovské či ještě mladší neb více neosoučasné plody umělců tzv. vážného umění (což je stejná názvoslovná pitomost jako vážná hudba - jestli něco nelze považovat za vážné v původní toho slova smyslu, pak je to dnešní umění. Naopak - artefakty krásného umění nejen že nejsou, ale ani nemohou být jen tak krásné a vůbec ne vážné - koho by pak zajímaly? A tak - z našeho pohledu - vlastně do-

cháží na parazitování „seriózního“ umění na žánru cartoons - autoři z něho berou témata, nápady - a také humor. Vždyť bavit, bavit, bavit (a někdy škokovat či děsit) - to je pro autora záruka zájmu o umělecké dílo v médiích (potažmo u diváků, ještě *potažměji* pak u kupců). Nejsme však zarputilí stoupcem jednoho jediného (našeho) žánru a proto připouštíme i teorii, že rozvolňování, mezaliance, překračování hranic, prostě ony „přesahy“ z kategorie do kategorie, k neradosti „škatulkářů“ a k radosti teoretiků libujících si v objevování nových trendů a jejich pojmenovávání, je symptomatickou součástí dnešního uměleckého vývoje... Člověku neznalému soudobé cartoonistiky (tací jsou většinou redaktoři českého tisku) by u našich dvou ukázek z díla **Pawla Kuczyňského** chyběla slova, obláčky vycházející z úst protagonistů pointovaných mikropříběhů. Dovysvětlovat obrázky beze slov lze těžko, neb je to proces, který současně zbavuje vtipy jejich vtipnosti. Ale myšlenky, které má takový malovaný vtip beze slov navodit, jsou zřejmé. Není to surrealismus - tu nejde o náhodné „setkání klavíru se šicím strojem“ - to se jen muzikanští žebráci pletou do řemesla vyděračům držícím rukojmí (cellu) pod krčkem smyčec. A není to jen abstraktní symbolika, když vlašťovky zbavené rozvojem mobilních sítí svých stoletých sedacích drátů, sedají nyní na šířící se vysílací vlny. Autor cartoons si všímá současných objevů, dnešních změn na světě, jaksi globálněji, než běžná deníková karikatura, do omrzení replikující staré hloupé situace - konflikty mezi politiky, resp. mezi mocí a lidskou bezmocí, lišící se jen aktuálně použitým slovníkem. Pustit se ovšem do bezeslovných vět a ztvárňovat štetcem (nebo myší) jen těžce vyslovitelné myšlenky, to chce odvalu. Výsledek však stojí za to. I za pár pochvalných slov.

Ivan Hanousek

ČUK v úterý / Dámský Salon v Mánesu - Tichý Mat v Hyberské - ČUK v Pr...

„...že prý mám napsat reportáž, protože Julius Fučík Jurkas nemůže přijít. Kvalita vystavených děl sice předčila návštěvnost, ale tak to v současné době bývá. Kobra mluvil jako slabikář, protože písmenka, která se linula z jeho ochlupených úst pěla super superlativy. Jeho proslov byl ten nejpravdivější za posledních pár let, protože všechny čtyři naše ženy se vytáhly. Více nemám slov...“ tolik **Jirka Košťýř**, původně foto-reportér, nyní náhradní a proto jen stručný reportér.

Je nás prostě málo! Když **Jurkas** musí dělat přesčas, aby mohl druhý den vyrazit do dálav na dovolenou, když

Dostál instaluje a zahajuje výstavu dětských vtipů v humoru nakloněných knihovnických Prachaticích, když se Koutek kdesi potuluje a na vernisáž v 17 hodin si přijde jako by nenapršelo až v půl sedmé, když si edYtor klidně porotuje „*Tichý mat*“ na opačném konci metropole, je najednou GAGu každá tužka dobrá... I ta *Košťýřova!*

Té slávy se - krom dvou oslavenkyň na snímku (vedle slabikářového řečníka je vlevo **Jitka Holečková**, původně Brno, nýčko Luzern a s ceremoniálním klíčem **Vlasta Švejdová**, Brno) - zúčastnili další cartoonisté. Třeba **Jirka Slíva**, **Miloš Kohlíček**, **Pavel Hanák**, **Olda Hejzlar**, **Pavel Starý**, **Franta Trnobranský**, **Pavel Bernard**, **Václav Ostatek**, **Major** a prý i **Mašata** /nebo **Machata?/**, byť v počtu spíš menším než velkém. Přesto se v místě odehrálo i jedno ne-

veřejné předání dávky. Šlo o tranzit spousty těžkých svazků katalogového humoru přes veletržní Brno na cílové místo Gabrovo. Tam už brzy vyráží pozdravující se **Marie Plotěná** (nepřítomná třetí ze čtyř vystavujících Brňáček) vstříc diskusi zasvěcenců o humoru ve světě (a u nás). Chudák Švejdová se k autobusu nejspíš pronesla, nenašel-li se tedy nějaký galantní „dopronosič“. Další **Vlasta (Mlejnková)** je v závorce, neb také chyběla (úmrtí v rodině).

Katalog 363 Salonu s honosným nadpisem „**Dámy ČUKu**“ už tak honosný není, má s bídou 4 listy a na nich 5 obrázků (s pouze jedním fórkem jsou si sice dámy rovny, ale Plotěná je přece jen rovnější). Dvoustrana chvalozpěvu je hezká, ale zrovna od tohoto katalogu jsme čekali daleko větší obrázkové pošušňáníčko, když už jeho vydání ČUK dotuje. Text kolegy připomíná i pátou (pražskou) kolegyni **Alenu Knotkovou**, dle Kobry nedostižnou. Dle před sedy Kovaříka, jenž s ní nedávno komunikoval kvůli zasílání t-GAGů tam (či příspěvků zpátky?), prý zase až tak nekomunikativní není. /R/

Foto (a úvod textu): Jirka Košťář, agentura VYTAS - MÁNES

Tichý mat: jury rozhodla takto - viděno očima porotce I. H.

Fotky z jednání poroty soutěže o nejlepší vtipy na téma „Šachy“ nemáme, problém byl i s těmi z vernisáže souběžného Salonu. Ale snad vám tento nedostatek vynahradí toto premiérové otištění vítězného fóru **Lubomíra „Pohádkáře“ Lichého**. Převezme za něj v úterý večer na slavnostním rautu v malostranském Hotelu Kampa v Praze nad Čertovkou první cenu (plus kulatou sumičku). S ním se dostaví i další čtyři kreslíři v pořadí: 2. ... Ale to ne, počkáme až na vyhlášení výsledků!

Jury se sešla týden před ceremoniálem a ze 111 zaslaných posoudila 94 soutěžních příspěvků, které splnily pravidla soutěže (vyřazeny však byly prakticky jen nadpočetné práce - povoleny byly tři od autora, což si ale pět karikaturistů jaksí nepřipustilo). Náš osvědčený tříkolový systém výběru (každý porotce vybírá svých 5 nejlepších; ze získané třicítky se stanoví tajnou volbou a součtem bodů na kartičkách pořadí a všechny vtipy - ne au-

toři - které získaly 2 body a výš, postupují do finále). Pak už bylo rozhodování docela snadné, na předních asi osmi místech se většina porotců shodla, zbylé (měly většinou podporu jediného porotce) byly zařazeny do skupiny fórů pro výstavu. První debata, která vypukla, šoupla mezi 5. a 8. místem obrázky sem a tam po stole, aby nakonec přinesla řešení, do pětice vtipů na ceny se přesunul jeden z „dalších“ a jiný z pětice tak byl odsunut mimo. Podobně pak tomu bylo i s vtipy na prvních pěti místech. Tu nutno předem podotknout, že všech pět si ceny (tedy podle mne) opravdu zasloužilo /i když: ono by si zasloužilo těch cen i zmíněných všech osm vtipů!/. A pak se argumentovalo, posouvalo,

přehazovalo... Zajímavé je, že - z naprosto nejasných mi důvodů - se nejvíc vzájemně přehazovaly pouze fóry na lichých pozicích 1. a 3. místě a zvláště zase pouze na sudém 2. a 4. místě... Z toho vyplývá, že až budete mít před očima výsledky, zjistíte, že Lichý mohl být klidně až třetí a Majorův vtip mohl být první. Sakra, teď jsem něco prozradil! A druhá cena byla chvíli čtvrtá a pak zase druhá...

Možná, že teď je na místě vynést jedno z tajemství soutěžní jury: po dlouhé době jsem byl tajemníkem poroty, sestavené nikoliv ze „znalců“ cartoons anebo autorů samých, nýbrž z „laiků“. Ovšem jen cartoonistických. V šestici porotců tvořili jeden pár znalci výtvarného kumštu a druhý zase velcí znalci šachů. Kritériem byl tedy součet dvou hodnot - aby bylo dílo výtvarně dokonalé a také vzhledem k šachům nejen bezchybné, ale i zasvěcené. A ještě něco: jak uvidíte na výstavě originálů (a v příštích číslech GAGu i z vtipů) preferovali jsme tentokrát vtipnost. Více než obvykle se tak dostalo na fóry k pobavení - což snad dokazuje i vítězný fór Lichého...

Co ještě dodat? Jména porotců znáte z propozic. Přišli všichni, předsedou se stal *Václav Klaus jr.*, ředitel školy a šachoznalec (a své role se zhostil poctivě, především co do kontroly počtů a dodržování regulí) - mezinárodní velmistr *Vlastimil Hort* dorazil z Německa v saku a s motýlkem a ocenil smíchem Lichého text v obláčku. S tím, že je to správně citovaná pohádka zvaná (snad?) „kadet“ a oba pánové použili ještě nějaké další názvy pro tuto prý známou úlohu - či partii? Připadal jsem si asi tak, jako když si přede mnou čtou muzikanti v notách... Počet 36 soutěžících se mi podařilo předem málem trefit (zaručoval jsem organizátorovi Matochovi s PŠS předběžně 35 autorů) Protože nešlo o interní soutěž pro členy ČUK, ale o soutěž národní, přišly vtipy i od nečlenů: Gadase a Frýby - no jo, tak to jsou ti dva navíc! Soutěžili i čtyři naši členové žijící za hranicemi země, ale ne mimo EU. (Na cenu žádný z nich nedosáhl, takže jsem nemusel jejich účast vysvětlovat a zdůvodňovat; ale na výstavu se snad nějakým tím fórem kvalifikovali).

Na závěr ještě k tematickým skupinám: počet trojských koňů, do nichž nebo z nichž skákají pěšci, byl nízký - jen dva fóry. Hraní šachů na šachovnicovém praporku: 3x. A text obsahující slova „na tahu“ rovněž pod třemi fóry. Černé, černobílé nebo prostě jiné dítě - pěšce - porodila královna královi na pěti vtipcích: kupř. Majora, Vostrého, Vyjidáka, Frýby a Holečkové... Každý na to šel jinak, ale základní nápad je identický. Takové mnohočetné vtipy v Česku obvykle ceny nedostávají, ale některé z nich určitě naleznete na výstavě.

Tu je pozvánka autorům na vernisáž do Všehrdovy ulice (vchod vedle Tyršáku):

V příštím GAGu vedle kompletních výsledků soutěže „Tichý Mat“ najdete též reportáž a snímky ze slavnostního předání cen na rautu v předvečer zahájení šachového festivalu „ČEZ CHESS TROPHY 2008“

ČUK s dětskými fóry v Prachaticích

V úterý 5. 5. byla vernisáž výstavy **Netvařte se kysele** v Městské knihovně v Prachaticích, spojená s propagací soutěže (a ČUK) formou besedy *Jak dělat kreslený humor* na dvou místních základních školách. O vernisáž se zajímal místní tisk. Bylo mi přislíbeno zaslání fotografií na CD ze všech prachatických akcí. Přijetí a organizační zajištění se strany ředitelky knihovny paní Mrázové bylo skvělé. Měla radost, že výstava *Ecce Libris* tak pěkně putuje po vlasti. Přidávám, že v *Domě dětí a mládeže* v pražském Karlíně výstava nadále trvá ve formě kopií vtipů. **Jarda Výstavák**

Vlevo obrázek z výstavy. Autorka: **Simona Charvátová** - 10 let (V soutěži *Netvařte se kysele*... získala 3. místo v kategorii „A“)

UVU hlásí / Valné shromáždění OOA-S

Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl - svolala valné shromáždění do přednáškového sálu Národního muzea na Václavském náměstí v Praze na úterý 13. května 2007. Začátek: 12 - 13 hod. akreditace členů OOA-S s možností autorů - nečlenů podat členskou přihlášku a vyzvednout si příslušné formuláře. Začátek valného shromáždění ve 13 hodin. Pozvánka a další informace na <http://www.oas.cz>. (red.)

Malá recenze na.../ ...malého Nepraktu č. 3.

Po maloformátových knížkách edice **Neprakta do kapsy** „S Nepraktou v hospůdce“ (Kč 125,-) a „S Nepraktou za zvířenou“ (139,-) se nakladatelství „Epocha“ vcelku rychle hlásí s dalším kouskem: „**S Nepraktou in flagranti**“ (139,-).

Autorem je Neprakta - tedy **Jiří Winter**, ale také **Miloslav Švandrlík** - jednak jistě jako náměťář většiny z těch fórů, jednak i samotně, jako autor dvou textů. Ten první, přerušovaně se vlekoucí mezi obrázky od stránky 5, přes stránky 8 - 9, 12, 14 -17 až k poslednímu, jen šestiřádkovému, článku tasemnice na str. 19, je k věci. Shrnuje trochu, sice nepříliš fakticky, ale s přehledem průběh Nepraktova tvůrčího života s akcentem na zákaz kreslení sprostých vtipů za socialismu - proto mu dávám milost. A to přesto, že preferuji knížky vtipů, kde vtipy nic neruší a nakladatel odolá stádní mánii doplňovat vtipy texty, aby v obrazové publikaci bylo „něco“ na čtení. V Nepraktově „flagranti“ ovšem je toho na čtení i tak spousta, protože to je v povaze tvorby dvo-

jice, z jichž jedna osoba nahazuje anekdoty a druhá z nich dělá kreslený vtip. Jediná možnost, jak udělat z anekdoty kreslený fór je totiž takováto:

Anekdota:

V posteli: On: „Nemůže se vrátit tvůj manžel?“ Ona: „Neboj se, jel na chatu zkontrolovat dceru!“

A teď ukázka z jiného - výtvarného - žánru:

Kreslený vtíp:

Na obrázku říká svlečená žena svlékajcímu se muži: „Neboj se, manžel se navrátí. Jel na chatu zkontrolovat dceru!“

Fór normální, nápad dobrý... a co... dál? Zde je chvíle pro zásadní přínos Jiřího Wintera - nakreslit ten obrázek „jako od Neprakty“ tedy včetně dobře odpozorovaných detailů. A samozřejmě s nahým zadkem dámy na kompozičně nejdůležitějším místě obrázku - coby poučač divákových očí a identifikační znak umělce zároveň. Z anekdoty je kreslený vtíp, dejme tomu té nejlehčí /nemyslím tím úroveň, ale porod / sorty.

Upřesnění: v Nepraktově díle se nikdy neobjevují celé dialogy, ale jen jejich druhá část - odpověď. Aby nešlo o pouhou ilustraci, musí být v odpovědi zopakovaná otázka - a kresba ji musí nejprve zařazovat. Dále pak v horším případě pomáhat jejímu účinku - v lepším případě ji dokonce objasňovat! Bez kresby by to kreslený fór nebyl, ale jen ilustrace textového vtípu. Většinou se párová spolupráce podaří jen v tom prvním bodě. Text má maximálně dvě řádky a kresba bez textu a text bez kresby by skoro k ničemu nebyly. Přesto se však někdy nepodaří slovní anekdotu zcela převést, kreslí si to nepohlídá a způsob libretistovy tvorby praskne.

Ilustrovaná anekdota:

Tři pánové sedí v hostinci u pití a jeden z nich druhému říká: „Na co ty, prosím tě, sháníš pornokazety? Stačí, když se teď nečekaně vrátíš z hospody domů.“ Sami vidíte, že zde obrázku vlastně netřeba. Nevadí, ale není podstatný. Navíc - zbytečné je slovo „hospoda“, které tu zbylo z nepozornosti. (Úkol: vytvořte nový text bez hospody).

Švandrlíkův text „*Nepraktovi smilníci*“ obsahuje několik důležitých objasnění či připomenutí mladším čtenářům. Např.:

/N/: „Kreslil krasavice ze starého Egypta, z antiky a vůbec z dob nám dost vzdálených (...) Mohly být vrchností přijaty jen proto, že pocházely z dávnověku. Socialistické ženy by něčeho takového nebyly schopny. Naše svazačky, údernice a zlepšovatelky musely k takovým nepatřičnostem teprve dospět.“

První dávka vtípů také začíná takto historicky. Přistižena je tu Eva Adamem, Karkulka myslivcem, Šípkovic Růža princem, Ofélie Hamletem, Dlouhý Širokým, Přemysl

Oráč poselstvem, pár baronek šlechtickými manželi... Na těchto tématech se N. vyřádl co do obleků, nábytku, dekorací. „Nechtělo se mu malovat obrázky z prostředí, jehož atmosféra mu byla proti mysli. Z duše nerad kreslil muže v montérkách, typické ouřady nebo rozjásané mládežníky“, píše Š. Ale kreslil je, více či méně raději indiferentně, v běžných šatech s kravatou a časem už i v džínech. Ale, jak též Š. připomíná: „Přiznejme si, Nepraktovy obrázky nebyly oblíbeny kvůli módě. Neoděné postavy se těšily daleko většímu zájmu.“

Obrázky v knize /je jich 130/ jsou jak barevné, tak s jednou doplňkovou barvou, tak čistě černobílé /obvykle ty bez pozadí, jen dvou - pardon - spíš tří figurek/. Soudím, že ty nebarevné byly většinou určeny redakcím deníků (Kvítko) a ty s modrou doplňkovou mi připomínají Dikobraz z dob, kdy měl některé stránky tištěné právě takto. Stran je 88, z toho plyne, že většinou jsou vtípy na stránkách po dvou, někdy po jednom. Obálkový vtíp je k vidění též uvnitř,

Na co ty, prosím tě, sháníš pornokazety?
Stačí když se teď nečekaně vrátíš z hospody domů!

Jen si ho klidně vezměte, slečinko!
Já jsem si ho užila ještě šňáhově!

ovšem se slovy, které ho objasňují. Na tom je nejlépe vidět, že sama kresba nic vtipného neříká: oblečený muž kouká na (svou?) ženu obklopenou pěti naháči. Teprve text z kresby udělá u Neprakty cartoon: „Když mi napsali, že moje choť má milence, netušil jsem, že jde o množné číslo!“

Málo se mluví o tom, co z Lady a později z Neprakty udělalo legendy. To snadné, tedy bezproblémové a přesné reprodukovatelnosti jejich vtipů v jakémkoliv tisku. Tomuto stylu pevných silných čar se v Československu dokonale vedlo hlavně v době mizerné komunistické polygrafie, ale má své přednosti dodnes. Denně to vidíme nejen na internetu nebo v katalozích mezinárodních soutěží. Kolik pěkných prací ztratí vtipnost, ale i prostou srozumitelnost, když se musí v tisku zmenšit z átrojky na 8x5 cm.

Neprakta, i když vtipy nekreslí 1:1, však se zmenšením vždy počítal. Přesněji řečeno - on si je propočítal! Ale nepočítá při tom s grafikiem, který někdy později vtipy určené původně někam jinam a různě, skládá k sobě v nepoměrném zmenšení. V této miniknižce dochází k momentům, když na dvoustraně (**třeba str. 70-71 - viz ukázka!**) se vedle sebe objeví obrázky, z nichž ten nalevo nahoře zasluhoval být větší a ten vpravo, celostránkový, naopak menší! Všimněte si: této kresbě kuriózně škodí nikoliv velké, ale příliš malé zmenšení (působí až moc humpolácky)!

moc humpolácky)!

*

Z nábytku se u Neprakty v této publikaci uplatňují především postele; nějaký ten taburet, lednička a lavička v parku. Je tu pár stolů a chybějí židle. (Ne)poměr postelí a židlí je v díle neuvěřitelný - 90 : 8! Děj se odehrává povětšinou na posteli, Konečně Nepraktou oblíbené válendy totiž ukrytí pod postel nedovolují. Z šatstva potom účinkuje hlavně zutá obuv a svle-

čené prádlo pohozené u lože. Pověstné skříně se houfují převážně až na konci knížčky, kde je druhý Švandrlíkův text, možná že staršího data výroby: „*Jak se chovat v cizí skříni a při jiných neočekávaných příležitostech*“. Fóry jsou nadčasové - pokud se někdy hodí k aktuální současnosti (**viz Paroubek a Kováčová** na ukázce na předchozí stránce: „**Jen si ho klidně vezměte, slečinko! Já si ho užila ještě štíhlýho!**“), je to samozřejmě náhoda, která není náhodou - tak to u obecně platných postřehů autora má být!

Vraťme se však ještě k tomu „lepšímu“ textu, jenž je víc k věci. Autor připomíná pozdější Nepraktovu televizní popularitu. Tak jako Plzák byl i on uznáván jako znalec ženské krásy a vybíral missky... „*Neprakta odhalil, že opici nepolidštila práce, jak se domníval Bedřich Engels, ale sex a jeho nápadité kombinace,*“ píše Š. „*Neprakta se stal populárním, což dotvrzuje slogan používaný na Haškově Lipnici: **Umřel Lada - pořídili jsme si Nepraktu. Byl autorem všestranným, a jeho akty a slečny všeho druhu šly na dračku.***“

Jedno je jisté: Nepraktovy *inflagrantní* vtipy patří k *soft* erotice. Nikde není ani náznak vulgarity, nikde se obrázky neblíží k pornu (byť je za normalizace vlastně suplovaly). Ochlupeň je pouze funkční (u čerta či u chlapa, dámská citlivá místa jsou však chlupuprostá). Nepraktovi (přes možné tlaky jeho libretistů) vnitřní kompas říká, že humor do sexu nepatří, zatímco sex do humoru ano. A že v obou uvedených „komoditách“ jde o to, co *partnerům* nejlépe vyhovuje. V případě, že partnery jsou autor a čtenář jeho knížky, budou si s Nepraktou rozumět ti

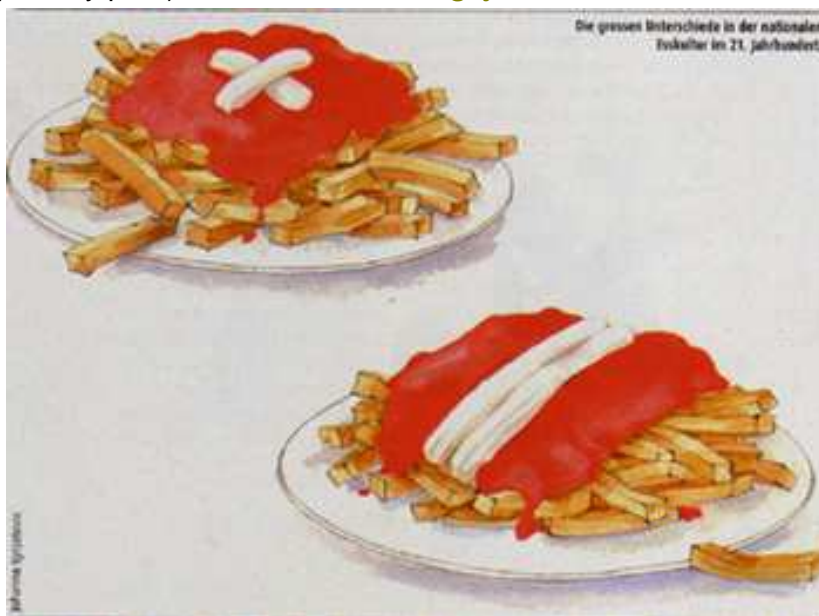
z nás, kteří preferují slovní hříčky, situační humor a v kresbě lechtivé kličky, ne přímou střelu mezi dvě rozevřené tyče.. (IH)

Poznámka: V knize si povšimnete častých koleček na dívčích ramenou po očkování proti tuberkulóze - prozrazují tak starší díla. Dnes už by na nich (při Nepraktově smyslu pro detail) hyzdila pleť dívek na obrázcích spíš tetování; nebo možná i ty odpudivé železné věci...

Na webu nakladatelství Epoque se uvádí, že letos vyjdou celkem 4 kousky této edice. Vedle té recenzované ještě „S Nepraktou u výprasku“, „S Nepraktou v mokřém živlu“ a „S Nepraktou v ordinaci“. Sběratelé se tedy mohou těšit.

Časopisy / Nebelspalter č. 3-2008 (Švýcarsko)

Kdysi jsme se ve škole učili o Rakousko - uherském vyrovnání. Poslední Nebelspalter si jako téma březnového čísla vybral porovnávání rakousko - švýcarské. Jelikož jde o měsíčník švýcarský, je tu Rakousko nahlíženo s humorem, s přátelskými šťouchanci od sousedů. **Na obrázku vlevo** se třeba můžete obdivovat, jak nápadité a rozličné národní kuchyně si oba tyto alpské státy udrží i v zglobalizované budoucnosti (pro méně chápavé: rakouská vlajka má dva červené a jeden bílý podélný pruh). Autorka: **Johanna Ignjatovič**. Také titulní strana je věnována Rakousku, přesněji Rakušanovi, konkrétně je tu vypořádán Austria (Lopithecus) uvnitř pak je představen typický Rakušan - Östereicher, náš přítel a soused (v příštím čísle to asi bude typický Švýcar). Protože se blíží velký sportovní podnik, který mají „na triku“ obě tyto pořadatelské země, je to od redakce docela dobrý nápad. Další se dá též čekat: už brzy nám ze stránek Néblika začnou díky Honzovi Tomaschoffovi létat do Prahy góly a ofsajdy...

Když zde padlo dnes nejfrekventovanějšího nebelspalterího autora - mrkněte se **na ukázkou - Tomaschoff** má na dvoustraně zvnějšku dva sloupky po čtyřech vtipech, jmenuje se to **Pohledy vlevo a pohledy vpravo** - zda to odpovídá jen topograficky nebo i politicky, z německých slov nějak nedokážu posoudit...

Zmíněná rakouská vložka z celkem 60 stránek Nebelspalteru jich zabírá včetně titulu jen tucet, stejný počet stránek má i domácí rubrika. Exkurze do světa je tentokrát kratší, ale nechybí Čína včetně olympijského ohně vystřeleného do Tibetu tankem s logem pekinské olympiády - autorem je **Silvan Wegmann** (švýcarský účastník CMP Písek 2006). Vedle běžných jmen pod obrázky - mezi nimi chybí Barták? - je tu jedna novinka: na půlstránce jsou k vidění rostlá čtyřčata beze slov od ukrajinského cartoonisty **Vladimira Kazanevského**; název: **Poetische Zeitbilder** (**viz ukázka**).

Nebelspalter na vstupní straně pod „editorialem“ upozorňuje na to, jak je možné se dostat na kobyliku celému tomuto číslu i pdf-archívu dřívějších vydání. Stačí se prý doma na netu podívat na www.nebelspalter.ch. Pro pořádek ještě hesla: Login: **nummer 3** - Passwort: **österlan3se**.

Avízovaný sloupek Tomaschoffa najdete na další stránce!

GAG pro pamětníky / Zprávy ČUK č. 04-28 z 28. 2. 2004 - aneb do arch(I)ivu!

Hanousek rozmlouvá s Teichmannem – Mladý svět 2001

Lesk a bída karikatury v Čechách

Patří k nejpřitažlivějším novinovým i výtvarným žánrům. Budí okamžitou divákovu (čtenářovu) pozornost. Přesto se o ní málo mluví, píše. Jaká je a jaké má problémy **karikatura** v Čechách? Proč je u nás tak málo dobrých portrétních karikaturistů? Proč se neprosazují v našich médiích tak jako jinde ve světě? O tom mluvíme s jedním z mála dobrých. Jmenuje se **Václav Teichmann**.

Narozen v Brně 1954. Rozvedený, žije na Moravě na úpatí kopce Kosíře. Pět samostatných výstav (3x Praha, Stockholm, Göteborg), desítky společných. Jeden z českých karikaturistů, který se prosadil v zahraničních denících. Kreslil 5 let ve Švédsku. Získal ceny za portrétní karikatury v ČR a Skandinávii. Starší čtenáři jej znají z dřívějšího Svobodného Slova a z Mladého světa, dnes kreslí převážně do Mladé Fronty Dnes.

Jaké máte rád lidi?

Vždycky jsem měl slabost pro inteligentní lidi. Chyba, lepší je mít slabost pro charakterní lidi.

A jaké nejraději kreslíte?

Dědky.

Kreslíte podle fotografií?

Všechny, kteří jsou na onom světě a zhruba polovinu těch, kteří tam teprve budou. Kreslit podle živého modelu je lehčí, natočíte si je jak potřebujete. Sehnat je, je obtížnější.

Kolik „hlav“ máte?

Zhruba pět set.

Kreslíte málo ženy, proč?

Mám jich nakreslených asi padesát. Většina žen zahazuje své výrazné rysy, makeupuje nerovnosti, anuluje ostré linie, oslabuje hru světla a stínů. Mnohé si nechávají přeoperovávat oči, rty i tvary. Sledují tím přirozeně své zájmy – mršky jedny. Pro karikaturu jsou dobré extrémní obličejové a neharmonické proporce. Neměl bych chuť kreslit miss. Ty mohou karikaturistovi jen zkazit náladu. Kromě toho, že portrétní karikatura je zvýrazňováním rysů, je také snahou o postižení charakteru. Hledá se zkratka a nadsázka, která charakterizuje nejen podobu. Snažím se nakreslit uraženost /Benda/, nevypočitatelnost /Arafat/, démoničnost /Dalí/, hořkost /Hegerová/... jakmile něco takového člověk v sobě má, tak se karikuje dobře. Pomáhá mi představa, jak by to hrál /vlastně karikoval/ např. Polívka. U miss

by se dal udělat ten jejich pláč vítězek. Je to extrémní pitomost, dělala by se fajn. Zato u ministra vnitra mohou dělat celé karikaturistické etudy, už jenom díky té funkci.

Máte nějakou tvář, která je pro vás krásná?

Jo. Karola Sidona. Svou nahrbeností jako by tajil jak klasicistně vypadá. Má těžká sešikmená víčka, mluvící oči, klasicke rty, vlasy klukovsky vpředu - působí zdvořile nadšeně. Zvláštní kombinace. Sidon je krásný, v závěsu za ním Botticelliho Venuše - má nejen mluvící oči.

Máte nějaké vzory?

Kreslířské? Vladimír Nagaj. Jeho ilustrace mám asi nejvíc rád. Po Ladovi a Jiřím Winterovi (Nepraktovi) se pro mne objevil jako svébytný, odvázně a volně pracující s živě taženou silnou linkou...jeho kresbu miluji. Škoda že nikam nekreslí, došel ve volné lince nejdál z nás všech právě kreslících. V kresleném humoru Born - klasický, Jiránek - geniální, Hrdý - absurdní, Pálka - lidský, Renčín - jemný a intelektuální, Slíva - artistní a promyšlený, Vyčítal - výtvarně nejobzlednější, Zábranský - melancholický /abecedně/. V portrétní karikatuře David Levine.

Kdo tady umí kreslit portrétní karikaturu?

Vladimír Jiránek, Karel Saudek, Ondřej Suchý, Štěpán Mareš... ti všichni umějí kreslit rukama. Jinak je tu také dost obkreslovačů fotografií a computerových vybarvovačů. V zemi, veliké jako ta naše, bývá zhruba dvacet karikaturistů, z toho deset dobrých. Portrétní karikatura vždy byla blízko kreslení vtípů. I v praxi je to jedna skupina, která se uplatňuje v novinách a časopisech. U nás je kreslířů vtípů tradičně víc než portrétních karikaturistů. V české novinové kresbě vidím tři jasnější směry. Silná černá linka jako nositelka prudší zkratky, to byl Lada a je Winter, Nagaj a Jiránek. Poetická linka: to byli Hoffmeister, Holý, a je Renčín. Ilustrativní přístup, který se dnes začíná uplatňovat: to byl Kupka a je Zábranský, Slíva, Reisenauer, sem se snažím patřit i já. Souvisí to také s rozvíjející se technikou tisku a s vlivem komputelizace na kresbu. Odule komputerovaná kresba nemiluji. Mimochodem, Barták se nedá se nedá zařadit, je velmi výjimečný.

To jste mluvil o kreslení samotném. A co náměty?

V nápadech ustoupila cílená útočná karikatura (komunální satira odešla s komunistickými kreslíři) a nejvíc vidíme absurdní a existencionální témata. Pokud někdo něco vymyslel v období „budování komunismu“, tak to byl Jiránek s ekologickými náměty, Holý s poetickými, Renčín s filosofickými a Michal Hrdý s „teniskoidními“.

Nezdá se vám, že vtípů a karikatur je v tisku pořád méně?

Nejfrekventovanějšími kreslíři jsou Jiránek a Renčín, dnes klasici. Vyčítal, Pálka, Saudek a další klasici jsou k vidění už málo. Pak zůstává parta těch, kteří se začali objevovat v 80. letech. Slíva, Mikolášek (MIKL), Hrdý, je nás asi dvacet. Proč není v novinách a časopisech víc kreseb, je věc šéfredaktorů. Zmatek a také neprofesionalita v redakcích ovšem přeje víc těm, kteří položí na stůl 50 kreseb a z těch se narychlo vybírá - je to nejméně pracné. Editor má totiž moc jiné práce, než se věnovat karikaturistům. Kreslit na objednávku určitá témata a být v denním styku vyžaduje konkrétní práci některého z editorů s kreslířem.

Ale tenhle problém tady byl už koncem 60. let. Od té doby se nic nezměnilo, redakce možností karikatury stále plně nevyužívají. Naposledy jsem viděl velkou aktuální karikaturu na titulu ještě ve Hvízdalově Týdnu...

Existuje soutěž o nejkrásnější noviny světa. Několikrát ji vyhrály švédské noviny Göteborgs Posten, skutečně velmi krásné noviny. Střídají se s Francouzi, inu kulturní národ. Bydlel jsem v Göteborgu několik let a i když jsem kreslil do konkurenčních novin, něco jsem tam uveřejnil. Hlavním kreslířem je tam Ulf Svennigsson, excelentní karikaturista. Stálých kreslířů je tam pět (!), jedním z nich Slovák Juraj Cajchan. Zastupuje intelektuální humor beze slov a je dobrej. Göteborgs Posten mají velký, světový formát, jsou celobarevné, staví na velkých fotografiích a velkých kresbách. Jiránek dnes dávají Lidovky jen do klasických obdélníků. Prostě vtíp v obdélníčku, autorova myšlenka a konec. Jenže Jiránek nejen krásně myslí, ale krásně kreslí. Má skvělou volnou linku. S Renčínem jsou to žijící klasici a redakce tuto skutečnost málo využívají. Proč tihle dva kreslíři nemají kresby přes půl strany, jako dříve lámal kresby Jan Kašpar v Tvorbě? Když se zvětšila kresba Dušana Pálky, byla to krása. Taky to dělal kdysi šéfredaktor Jan Dvořák ve Scéně. A dnes, jako by editoři neměli odvalu. Velká kresba a bílé místo, dělají krásné noviny. Pamatujete si na pořad o Jiřím Suchém, kdy František Ringo Čech říkal: „Kristepane, Suchý je žijící klasik, tak proč na něj všichni nejdou, dokud ještě naplno hraje?! Proč není nabíjet semafor?!“ Já vidím stejnou paralelu v novinové kresbě. Proč Jiránek a Renčín nejsou protěžováni na celostránkové kresby, proč je grafici cpou furt jen do obdélníčků? Ono to přijde a myslím že to budou, mimo jiné, dva, kteří na to mají. Jiří Slíva a Michal Hrdý. Dnes dělá Kašpar literární přílohu Práva SALÓN se Zdenkem Pavelkou a oba jsou „jen na psaní“, žádní grafici. A přece dají na titul dobrou Slívou kresbu přes tři pětiny strany. Má to švih, úroveň a náboj. Dva literáti, přesto cítí kresbu. To je cesta ke krásným novinám. Mám rád Slívovy barevné litografie. Proč je noviny nepoužívají? Reisenauera tak dává Respekt už několik let, v loni začaly Lidovky, Veselín Vačkov (šéfredaktor LN. pozn. red.) v tom pokračuje a jsou to pěkné noviny. Neprakta si stěžoval, že mu v novinách vyhazují kresby, kde má nahý holky. Že zažívá větší cenzuru než za komunismu! To je tristní. Po Ladovi velká česká novinová kresba! Dnes je někde v zahrádkách...

Kam nejradyji kreslíte?

Co se týče vztahů, tak nejradyji pro MfDnes. Na starosti mně mají Petr Kamberský a Martin Komárek. Kamberský se o kresby stará, je to pracovitej editor. Budu určitě chtít kreslit tam, kde bude dělat grafika pan Vladimír Nagaj, pokud někde zase bude...

Co Vám ještě na dnešních novinách vadí?

Formát, grafická úprava, fatální chyby, články, autoři....ne (smích). Stalo se ale skutečně něco podstatného od nástupu internetu a e-mailu. V redakcích denníků sedí editoři, vybírají e-schránky, příspěvky, fotky, kresby tak od 12.00 do 16.00, mezitím dávají dohromady stránky zhruba do 18.00. Do 20.00 udělají poslední verze pro Prahu a jedou domů. Život v jednotlivých redakcích se odosobnil. Mluvil jsem s několika kreslíři a všichni si stěžují na totéž. Vladimír Renčín je v Hradci Králové, Štěpán Mareš sedí za stolem v Okříškách, já u Prostějova pod Kosířem. Editor uprostřed, přispěvatelé roztroušeni po síti. Nikdo nikoho moc nepřipomínkuje. Renčín mně říkal, že s ním nikdo vlastně nemluví. Nikdo se nevyjádří, zdali je kresba dobrá, nebo zdali chce nějakou změnu. Každý z nás, ať už začínající autor, nebo klasik, má s tím potíže. Posílá se, nemluví se. My, napojenci na síť, vůbec nevíme, že se redakce stěhuje. Připomínkování je pryč, internetová komunikace je vyřadila. Poničila osobní styk. To se změnilo. To přirozené popovídání si, pochvala a kritika, která měla svůj velký smysl – obrovský pro začínající autory. Mně samota nevedí, naopak ji z 90% miluji. Tím, co se stalo, však musím samotu milovat sto procentně. E-mail (a vlastně celý digi-vývoj), který tak všechno zrychlil a usnadnil, také něco lidského v redakcích poničil. Na západě přesto připomínkuje každá editorská osobnost. Všem jde o výsledek a ten je totiž v novinách společný.

To jste v kreslení tak sám?

Ale ne. Vedle ve vesnici bydlí malíř Karel Hošek. Často za námi jezdí Jan Kanyza, který ač známý herec je také kvalitní malíř. Pochází odsud. Tahle naše trojka rozumí vínu a pitvá detailně výtvarno. Telefonujeme si s Renčínem, on mně před dvaceti lety začal učit. Nejvíc s Ondřejem Suchým. Kromě toho, že Ondřej je mým životním kamarádem, dělá portrétní karikatury a portréty precizně rozumí. Taky mi nejvíc v životě vynadal, tedy pomohl. To se cení.

Některé kresby podepisujete, jiné ne. Má to nějaký důvod?

Podepisuji ty, které jsou dobré.

Tak proč posíláte do světa i ty o kterých si nemyslíte, že jsou dobré?

Kreslím za peníze, co slíbím, musím odeslat. Nevím dopředu, která bude dobrá. Nebudu to vědět nikdy. Hovořil: **Ivan Hanousek**, autor je místopředsedou České unie karikaturistů

(Mladý svět 2001 č. 9, str. 52-54)

Poznámka: Doba cválá vpřed a řada těch fakt už nesedí - třeba Kamberský už není v MfD. A Teichmanna je tam málo. Na materiálu je však možná nejzajímavější to, co tu není psáno – dodnes mi za ten rozhovor redakce MS (tehdejší – šéfredaktor: Tomáš Coňk, kultura: Petr Štormpf) nezaplatila (ih).

Blíženci / Čína je jiná kategorie

Zatímco na obrázku z roku 2000 autor **V. Volas** pokládá na dvoře kokosák (proč?), jeho čínský kolega **Zhang Jia Xue** o pět let později větší obří oprátku. Nu, dobrá... legrace to zrovna není, ale jsou to dva různé nápady. Jenže!!!

Něco nevysvětlitelného - alespoň z pohledu autora našeho civilizačního okruhu: Číňani si z prvního obrázku „vypůjčil“ dvě figurky - krále a důstojníka. To, na co jsme si už v této rubrice zvykli, totiž, že si autoři občas uzmou (nebo nevědomky přisvojí) nápad někoho jiného, tu neplatí! Kdesi jsem četl, že taoismus (či co to tak v Orientu určuje pravidla) má úplně jiné pojetí duševního vlastnictví než křesťanství. Takže Korejci, Vietnamci a také Číňani nechápou naše rozhořčení s plagiátorství aut, bot, léků, rádií či tepláků. A už vůbec ne muziky, filmů a teď tedy také „značkových“ obrázků. (iha)

V. Volas - 2000 Aydın Dogan Contest

Zhang Jia Xue - 2005 Nasreddin Hodja Contest

CoKdyKdeJakKdo(a)Proč:

Na tábor s Markem Polem!

aneb

nabídka letního dětského tábora s **Jardou Dostálem** (vpravo!)

Pro děti (synovce, neteře a vnuky) členů ČUK Jarde nabízí pobyt na letním dětském táboře Sopka od 28. 6. do 12. 7. 2008. Bližší o táboře najdete na www.detskytaborsopka.cz.

Na fotce z tábora v roce 2006 je kolega **Jarda Výstavák** v pozici Velkého náčelníka. Letos je plánovaná hra po stopách *Marka Póla* za *Kublajchánem*, synem *Čingischána* do Číny.

® - foto archiv

Šír vystavuje!

Bohuslav Šír v sobotu 3. 5. 2008 otevřel výstavu v Ratajích nad Sázavou, v penziónu „14“. Sedmdesát obrázků - název **Starí známí** /značí dle autora ne příliš velký počet nových prací/. **Nahoře zleva:** Autor, Mluvič a Hoteliér-Galerista-Instalatér (výstav). **Dole zleva:** návštěvníci výstavy /též O. Hejzlar/. Při vernisáži krásně zahrálo hobojové kvarteto z gymnázia Jana Nerudy v čele s dcerou Oty Kmínka. Rataje tak zahájily letošní humornou sezónu, v červnu má následovat *Jiří Slíva*. (Autor: „Rataje mohu po všech stránkách kolegům doporučit. Vlídne přijetí, krásné okolí...“)

Snímky: M. Šusterová a B. Šír.

A **Šír ještě jednou** (už bez obrázků): do konce května má v Praze minivýstavu knihy, co nedávno dodělal - *Malý testament atd.* Je to ve vinárně *U Hrušky* v pasáži Riviera, to je ta, vedoucí z dejvického Kulaťáku do ulice Národní obrany. (Autor: „Vína dobrá, ceny mírné“). (g)

Z pošty / Koutek

Vtipy na knižní výstavu?

Na knižním veletrhu v Praze se objevila také výstavka věnovaná dílům autorů oceněných loni comicsovémi cenami **Muriel**. Posílám snímek (viz vlevo!). A ptám se: Ne(u)měli bychom tam nabídnout naši početnou kolekci vtipů na téma "Knihy" či oceněné autory z České unie karikaturistů?

Jan Koutek, Praha

Glosa / *Poslední slovo?* Na okraj jedné pěkné akce aneb k ČUKotání...

Je to tak, 75 procent členů, našich kolegů, tedy i (skoro) stejný počet vás, odběratelů e-GAGu, neuznalo za vhodné odpovědět kolegovi Jurkasovi na výzvu k účasti na workshopu v **Prysku** v poměrně blízkém termínu a s neuvěřitelně levným pobytem. Rozhodně zde nikoho nemíníme vyučovat slušnosti, věříme, že v návalu jiných starostí buď zprávu přehlédli anebo na akci pro jiné povinnosti prostě zapomněli. Z těch, kteří odpověděli kontaktnímu **Romanu Jurkasovi**, že **ne**, a někteří dokonce i **proč ne**, máme naopak radost! Ještě větší radost bychom měli z kolegů přihlášených, kdyby...

Kdyby mimo asi trojice kolegů nebyli ti ostatní tzv. „staré firmy“ - tedy členové „výboru“ a pravidelní návštěvníci pražských Salonů *krhu* v čele iniciátorem Oldou **Pryskem** Hejzlarem. Protože se přihlásili i skuteční mistři kresby, od nichž by se mladší ČUKisti mohli leccos nejen dozvědět ale i přiučit (kupř. letos 70-letý Mirek Barták!) je nesmírná škoda, že akce spěje k těžko odvratitelnému **abortu** (to je slušný název pro vraždu ještě ani nenaroze-

zeného dítko).

Nedozírné následky? Ty to rozhodně mít nebude. Ale uznejte: jistě není přinejmenším ekonomické, aby tři čtyři lidi sestavovali program, připravovali své přednášky, resp. cvičení, trénovali demonstrační kresbu na tabuli, vybírali ukázky z vtípů k promítání a k diskusi nad nimi, zajišťovali exkurzi pro účastníky a „ladyprogram“ pro jejich doprovod - manželky či manžele, svoz účastníků od autobusů či vlaků a další zařizování v místě pobytu... a to pro doslova pár dalších kolegů... Nemůžeme to od nich žádat. Sejit se jen tak nezávazně můžeme, poklábat si k naší věci také, třeba i v Prysku. Zkuste kontaktovat Jurkase či Hejzlara, pokud chcete ještě letos vyrazit... mimosezónní ceny budou ovšem k máni zase až po léto - co třeba takhle říjen? Ale můžeme se scházet také jinde, častěji, blíž k domovu (čti k Praze - neb přespolních členů se dosud přihlásilo minimum).

Je vskutku zajímavé, jak stačí pár let... Ze zralých mužů plných sil pod hradem Pecka, přísahajících si, že tohle je to pravé a musíme si to co nejdřív zopakovat (!) ... se stávají nemocní starouškové před penzionem v jarním Prysku. Je však nutné s tímto novým faktorem počítat a upravit i naši činnost potřebným směrem. Vidím-li to jako podpurné návštěvy u chorých kolegů, předčítání jim z Gagů před spaním, zajišťování rehabilitací, překreslování jejich skic pevnou rukou a zjišťování aktuálních cen pobytu v hospicích, nelze mne podezírat z přehnaného pesimismu. Na jeden docela parádní útulek už mám spojení. Jenže pozor: všichni ČUKisté se do něj nevejdeme.. Což je nesmírná škoda; byl by to docela pěkný, slušně obsazený poslední workshop. (edYtor)

Na snímku z Pecky Břetislav Kovařík při semináři o portrétní karikatuře (vzadu visí Caragiale)

KomiksNews #68

Sebevědomý organizátor Jiří Pavlovský z nakladatelství Crew se nerozpakuje letošní 3. ročník **Crweconu** prohlašovat za nejzásadnější komiksovou akci roku. S takovým výrokem lze pochopitelně s úspěchem polemizovat, leč samostatné vydání KomiksNews si již tradiční setkání komiksových fanoušků, myslím, zaslouží. Akce se letos přesouvá do pražského klubu NOD, kde proběhne v sobotu 10. května, a jejím nejsympatičtější lákadlem zůstává nepochybně cena vstupenky – 0 Kč.

Chytlavý je i podtitul letošního Crweconu: „*Komiks může být umění... Ale nemusí!*“ Pavlovský k tomu dodává: „*Nesnažíme se dokázat všem, že komiks je umění. Komiks je pro nás především zábava – a tenhle pocit chceme přenést i na návštěvníky. Je to akce od fanoušků pro fanoušky. Promítání, přednášky, burzy, galerie, křty, filmy, prodej českých a zahraničních komiksů, figurek a triček, to všechno nemá jiný smysl než ukázat, že komiks je fajn. A pokud v někom začne poblíkávat plamínek fandovství, tak mu ho pomoci rozdmýchat kýblem benzínu.*“

Dost zbytečných řečí, podívejme se na program: Od otevření klubu v 9 ráno až do blíže nespecifikovaných pozdních nočních hodin bude v předsálí probíhat čilý obchodní ruch. Crew i nakladatelství Seqoy láká na výhodné ceny komiksových titulů. Další slevy získají odvážlivci, kteří přijdou v komiksových

kostýmech. K sehnání tu budou nejenom překladové záležitosti, ale i původní americké komiksy a polské mangy, stejně jako bohatý výběr komiksových figurek, příšer a supermanů, triček, hrníčků a dalších nezbytností pravověrného komiksového šilence. Od 9 do 10 navíc můžete prodávat, kupovat a měnit komiksové relikvie na fandovské burze. Speciálně na Crwecon vyjdou některá nová alba. Např. Mýty, Nikdykde Neila Gaimana, Sandman, Conan a 22. číslo časopisu Crew.

Co se týká přednášek, začít by se mělo od 10 hodin ve velkém sále povídáním o marvelovském superhrdinském týmu X-Men. Další přednáška se bude zabírat komiksovou podobou StarWars včetně nejrůznějších parafrází a parodií. Dojde i na televizní superhrdiny a trendy v současném komiksovém světě. Jiná přednáška představí deset nejzajímavějších komiksů loňského roku, další pak v Česku novinkovou sérii Mýty (Fables) Billa Willinghamama. Po poledni by se měly dražit originální kresby českých komiksových výtvarníků. Co nového chystají vydavatelé, a jak se jim vlastně žije, se dozvíte na Vydavatelském panelu. Návštěvníci se zájmem o kreslení se můžou zúčastnit výtvarného workshopu. Zlatým hřebem by mělo být slavnostní vyhlášení komiksových cen Fabula Rasa, o nichž hlasují čtenáři a příspěvatelé komiksové databáze ComicsDB (viz KomiksNews 66 v e-GAGu 08/17 nebo 63 v 08/14).

Organizátoři slibují i filmové trháky. Dosud však nevíme nic konkrétnějšího, než že se bude promítat filmový rozhovor Stana Lee s Kevinem Smithem a že v malém sále bude k vidění spousta anime filmů, z nichž většina zatím u nás dosud k vidění nebyla.

Vhrstí

Ze světa / Portugalsko, Chorvatsko, Bulharsko

Brazilský karikaturista **Ronaldo Cunha Dias** získal **Cenu publika** na loňském IX. *PortoCartoon-World Festivalu*, pořádaném „*Portuguese Printing Press Museum*“. Tisíce lidí hlasovalo na internetu o kresbách, které pro hlasování vybrala odborná jury za předsednictví legendárního francouzského karikaturisty *Wollinského*. Bylo to 35 finalových vtipů, včetně vítězných i *odiplomovaných*. Nejvíce se veřejnosti líbila kresba **"Dance"** od Ronalda na téma „Globalisation“ (viz **obr.!**)

Jako vítěz této ceny se bude autor prezentovat stovkou svých nejlepších prací na samostatné výstavě při letošním X. ročníku soutěže v červnu. Ta „*Publíc Prize*“ vznikla v Portu teprve v r. 2006 a získal ji Belgičan **Ludo Goderis** - jinak držitel 3. ceny v sou-

těži - viz další **obr.!**). Jeho individuální výstava pak byla v Portu i Lisabonu. [Ronaldo Cunha Dias](#) se narodil v brazilském městě Vacaria, Rio Grande do Sul, v roce 1951. Cartoons kreslí od r. 1985. Dosud vydal 4 alba cartoons a získal několik cen v mezinárodních soutěžích.

V aktuální zprávě na poslední stránce minulého e-GAGu jsme přinesli čerstvé výsledky X. ročníku Portocartoonu. V jury, které předsedala M.

Pohleová z Německa za FECO, působili ještě Xaquin Marin, ředitel španělského Museo de Humor de Fene, Julio Dolbeth z fakulty krásných umění v Porto, Lucília J. Justino, předsedkyně Amnesty International v Portugalsku, Naoki Seshimo, japonský architekt, Nuno C. Santos, za Produções Fictícias; Raquel Almeida, za ministerstvo kultury a Luís H. Marcos, ředitel PortoCartoon a pořádateljiho Musea. Jak se praví v oficiální zprávě o soutěži, FECO řadí PortoCartoon (vznikl v r. 1998) mezi nejvýznamnější festivaly cartoons na světě. Výstavu prací navštěvuje několik tisíc diváků a to i v dalších městech, včetně Argentiny, Brazílie, Španělska a Mexika. **FECO, dle tohoto zdroje, sdružuje přes dva tisíce umělců ze 30 států.** /R/

Humor Východ-Západ? V bulharském **Gabrovu** (Dům humoru a satiry) vyvrcholí mezinárodní projekt **East-West European Encounters of Humour Art** - v půli května. Bude k tomu uspořádána tisková konference, proběhne diskuse u kulatého stolu, bude i kreslení na veřejnosti, výstava, pochodovat má karnevalový průvod a chystají se ještě další aktivity.

Téma je: **„Smile at Your Neighbour“** - a z ČR byla pozvána **Marie Plotěná**, dodejme, že i jako členka vysoce funkčního spolku ČUK. Hodlá tam náš umělecký svaz prezentovat mj. velkým počtem publikací z našich akcí... včetně katalogů z u nás pořádaných mezinárodních soutěží. Těšíme se, že nám o celé akci a svém podílu na ní napíše po návratu nějakou tu stráněčku do e-GAGu. (G-men)

Citát na tento týden byl (z důvodu překérního přesahu stránek tohoto čísla o pouhých deset řádek) vypuštěn. Příště!

Ze Slovenska / Oceněný karikaturista Regítko

Známy slovenský karikaturista a ilustrátor akad. maliar Miroslav Regítko zo Šale /absolvent ateliéru grafiky prof. Dušana Kallaya, VŠVU v Bratislave/ sa stal víťazným „polauto-rom“ ocenenia Detskej knihy roka 2007 – keď ním ilustrovaná kniha **Môj anjel sa vie biť** /vyd. Mladé letá/, spisovateľa Romana Brata, vyhrala prvý ročník ankety **Detská kniha roka**, ktorá bola vyhlásená v slovenských knižniciach.

Ocenenie má o to vzácnejší lesk, že v ankete hlasovali samotní detskí čitatelia, ktorí si jednotlivé tituly aj sami nominovali. Hlasovalo sa len za pôvodné slovenské knihy, nominovaných bolo 417 titulov. Najmenší čitatelia len potvrdili, že sa im jeho kresby páčia a Miro je dnes asi najobľúbenejším detským ilustrátorom na Slovensku. Miro Regítko, dvorný ilustrátor spisovateľa Romana Brata, sa o svojom pišúcom tandemistovi vyjadril, že: „**Roman už ilustrácie píše a ja zase opačne, literárny dej ilustráciami dopĺňam** „.

Na moju otázku – „Čo pre vás znamená toto ocenenie?“ – odpovedá: - **Ilustrátor neilustruje pre ocenenia, ilustruje a tvorí pre vnútornú nutnosť sa rozdávať zo svojich vnemov na danú tému, je to silný pocit ktorý začína už v mladom veku. Ocenenie od najmenších, čiže od detí môžem vnímať ako najkrajšie ocenenie vôbec, je to vďačný morálny dar za tvorivú prácu. Navyše bolo to moje prvé ocenenie a o to som**

vďačnejší, lebo moja tvorba smeruje práve k deťom.

Umelecký profil víťazného „polautora“ nechýbal už ani na stránkách nášho GAG-u, rovnako jako reportáž o jeho ostatnej samostatnej výstave v Šali /2007/. Okrem ilustrácií výtvarník nezabúda ani na svoju obľúbenú karikatúru. Slovenské médiá ako je to už známe sa o ňu netrhajú, špecializovaný časopis s kartún kreditom zatiaľ stále ešte chýba, preto kreslí aspoň portrétové karikaúry na firemných akciách. O ich pozvánky zatiaľ ne-má núdzu.

- Prečo rád chodí na podobné akcie? - „**V tom množstve sa nájdu aj typy, ktoré skončia skôr portrétom ako karikatúrou, no sú týpkny, na ktorých sa vybláznim, majú z toho potom veľkú radosť.**

Lepšie sú na tom však jeho priatelia na spoločných dovolenkách. Hádajte, prečo asi? Aj tam kreslí portrétne karikatúry. Ale portrétovaným im ich rozdáva. Zadarmo.

- Prečo? - „**Lebo na dovolenke si to môžem dovoliť**“.

- A aká je jeho definícia karikatúry? „**Neviem, či sa na karikatúru treba pozerat' optimisticky alebo vážne optimisticky. Humor ako taký má veľa podôb, každý z nás si vyberá ten, ktorý mu je najbližší a vôbec nesúvisí s mierou výtvarného talentu. Je to len bonus navyše.**“

(apríl 2008 - P. Z.)

“Success & happiness” Intern. Cartoon Competition Danilovgrad 2008 - Černá Hora

Cultural Information Center – Danilovgrad “Bijeli Pavle” a Monte-negro Cartoon Association vyhlásili výsledky súťaže. Ty zůstaly na Balkáně s “odskokem” do Iránu a Ruska.

I. cena : **Cristian Topan, Rumunsko**

II. cena: Jordan Pop-Iliev, Makedonie

III. cena: Sava Babic, Srbsko

7x Uznání: Goran Celicanin, Srbsko; Toso Borkovic, Srbsko; Veselin Zidarov, Bulharsko; Mirko Zulic, Černá Hora; Jalal Pirmazabad, Iran; Ivailo Tsvetkov, Bulharsko; Anchoukov Ivan, Rusko.

8. Intern. Editorial Cartoon Competition 2008 - "Rewriting history" - Kanada

V Montenegru uznání, v Kanadě už hlavní cenu: Ivan Ančukov z Ruska figuruje v obou výsledkových listinách...! Jeho „kanadský“ obrázek je silně *pozlatkovštěn*, co říkáte... Viz obr nahoře - pod ním úspěšné dílo Bobo Perneckého ze Slovenska.

1. cena: **Ivan Anchukov - Rusko**
2. cena: Gilbert Daroy - Filipíny
3. cena: Masoud Ziaei Zardkhashoei – Irán

Certificates of Excellence:

Paulo Volmar Matos Vilanova - Brazílie; Aristides Hernandez - Kuba; Jugoslav Vlahovic - Srbsko; **Bobo Pernecky - Slovensko**; Jitet Koestana - Indonézie; Vladimir Kazanevsky - Ukrajina; Ross Thomson - Anglie; Mahmood Salami - Irán; Run Tang Li - Čína; Ahmet Aykanat – Turecko.

Propozice / Německo, Chorvatsko

Cartoon Award of Deutsche Mathematiker Vereinigung, Berlin - Německo

U příležitosti roku matematiků *YEAR OF MATHEMATICS 2008* pořádá DMV (Deutsche Mathematiker Vereinigung / German Mathematicians Organization) **1 cartoon treating MATHEMATICS in an imaginative and most surprising way.**

Cena: 1000,- euro

Vtipné kresby (publikované i nepublikované) - počet a formát neuveden - posílejte **kdykoliv** až do...

Deadline 30. 7.

Jury: Til Mette (Stern), Jan-Michael Richter (Jamiri), Prof. Rainer Schulze-Pillot (DMV), Prof. Günter M. Ziegler (DMV).

Adresa:

Prof. Günter M. Ziegler, Institut für Mathematik, MA 6-2;
Technische Universität Berlin
D-10623 Berlin / Germany

By e-mail: ziegler@math.tu-berlin.de

Info: <http://www.toonpool.com> - the international cartoon platform

4. Intern. festival of cartoon Solin 2008 - Chorvatsko

Pořadatelem soutěže je město Solin; festival je otevřen všem bez rozdílu národnosti, věku, pohlaví nebo povolání.

Téma:

1. FREE / volné

2. ARHEOLOGY / archeologie

Jen originální kresby. (Framed works, also, will not be accepted). Každé dílo nutno opatřit vzadu potřebnými údaji o autorovi.

Počet: Maximum 5 příspěvků celkem.

Formát: Maximum A3 format (40 x 30 cm).

Deadline: 1. 8. 2008

Obálku nutno opatřit nápisem: "PRINTED MATTER-NO VALUE"

Adresa:

INTERNATIONAL CARTOON FESTIVAL SOLIN 2008
«DOM ZVONIMIR» Kralja Zvonimira 50, 21210 Solin, CROATIA

Ceny:

GOLD MEDAL + 1001 EUR

SILVER MEDAL + PLAQUE

BRONZE MEDAL + PLAQUE

3x PRIZE CITY SOLIN

2x PRIZE TURIST COMUNITY SOLIN

Výstava: V galerii „ZVONIMIR“ v Solinu - 29. 8. 2008.

Authors of works that quality to the exhibition are given a presentation copy of the exhibition catalogue (DVD).

Vracení: Pouze na zvláštní přání autora: *The postage EUR 4 will be paid by autor.*

Oceněné se stávají majetkem pořadatele.

Podepsán: President 4. int. cartoon festivalu Solin 2008, Cartoonist-designer

Marko Ivič. Více na: <http://azcartoon.bravehost.com/solin.htm>

Přihláška ke stahnutí též na této adrese.

KALENDÁRIUM	MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE 2008	DATUM	GAG č.
Květen	„Smíchem ku zdraví“ - Buenos Aires, Argentina	— 5. 5. 2008	08-06
HÓOÓŘÍ !!!	Cartoon Beer Contest - Montreal, Kanada - novinka	10. 5. 2008	08-17p
Přihováří!	„Svět vína“ - Stuttgart Award, Stuttgart, Německo	15. 5. 2008	08-13
	University Cartoon Contest - Čína - jen pro studenty! Nové!	20. 5. 2008	08-17
ČUK - !!!	Stavebnictví - jen ČR - pouze výstava!!!	25. 5. 2008	08-13
	UNIMEP - Piracicaba, Brazílie - JEN pro STUDENTY	26. 5. 2008	08-15
	GRAFIKATUR 2008 - Lübben - Německo	30. 5. 2008	08-13
	„Ropa a plyn“ - Zielona Góra, Polsko	31. 5. 2008	08-12
Červen	Political cartoon ; Ken Sprague - Londýn, GB	1. 6. 2008	08-10
	„Beijing Olympic Sport & Health“ - Guangxi - Čína	8. 6. 2008	08-13
	Koziolky / Billygoats - Poznaň, Polsko	16. 6. 2008	08-15
	Fór pro FOR - Praha, Česko - nové!!!	16. 6. 2008	08-16
	“Humor...” - Suecava, Rumunsko	20. 6. 2008	08-16
	„Tradition/Future“; DICACO - Dajeon, Korea	30. 6. 2008	08-10
	Papkiniada „Pivo“ - Kołobrzeg, Polsko - NOVÉ!	1. 7. 2008	08-18
Červenec	„Nový život po šedesátce“ - Haifa, Izrael	10. 7. 2008	08-16
	“Pure (Clean) sight” Belgorod - Rusko - nové!	11. 7. 2008	08-18
	Paraguaçu Paulista - Sao Paulo, Brazílie - nové!	18. 7. 2008	08-18
	Matematika - Berlín, Německo - nové!	30. 7. 2008	08-19
	Nassredin Hodja - Istanbul, Turecko - NOVÉ!!!	31. 7. 2008	08-14
průběžně!	„World languages“; DQ - Německo - jen internet!	31. 7. 2008	08-14
srpen	„Archeologie“ - Solin, Chorvatsko - nové!	1. 8. 2008	08-19
září	Frašťacký Trn - Slovensko - nové !!!	7. 9. 2008	08-18
furt	Zikišon - Srbsko, permanentní soutěž!	1. 11. 2008	08-15

Propozice i výsledky soutěží zveřejňované v e-GAGu mají pouze informativní charakter. Jediným směrodatným a závazným zněním jsou originální pravidla soutěže vydaná organizátory! Ve výtazích z propozic obvykle nepřebíráme body, které jsou standardní: výtvarná technika, práva pořadatelů na otiskování zaslaných prací k propagačním účelům, sdělení, že pořadatel nezodpovídá za poškození zásilky během přepravy na místo, resp. paragraf o právech na výklad statutu, které má jen organizátor. (E-GAG neručí za chyby a překlepy v KALENDÁRIU).

Aktuálně / Něco jako soutěž či výstava portrétů...

Už jsme informovali v GAGu o existenci webu www.artyczechs.com. Jistý Jiří Bureš nyní oslovil Břetislava Kovaříka takto:

„Věnuji se již delší dobu projektu artyCZECHS, o. s. Cílem tohoto neziskového sdružení je dávat podněty ke kulturním projektům z různých oblastí umění a s pomocí sponzorů a svých partnerů zajistit jejich realizaci. V současné době připravuji **soutěž PORTRÉT 2008**. Jde o otevřenou soutěž, která dá příležitost porotou vybraným umělcům vystavit svojí práci v profesionálním prostředí výstavních sálů Mánes a navázat kontakt s uměleckými galeriemi, sběrateli umění a upoutat pozornost médií. Více informací je také na webových stránkách najdete na výše uvedeném webu. Chtěl bych Vám tímto způsobem nabídnout možnost spolupráce.“

Z toho vyplývá nejspíš konkrétní možnost pro pár kolegů, zabývajících se portrétní karikaturou - kontaktujte pana Bureše a zjistěte si sami, zda vás soutěžní projekt PORTRÉT osloví. Kontakty: Jiří Bureš, artyCZECHS o.s.; Radnická 224, Kutná Hora, 28401, Czech Rep.; Tel: 736 785 585 Fax: 327 311 460 - Email: artyczechs@seznam.cz; <http://www.artyczechs.com/>; <http://artyczechs.blogspot.com/>.

XX
Týdeník České unie karikaturistů (ČUK) **GAG** (dříve GEK). Založen 2003. 6. ročník. Toto je **19.** (276.) číslo (z 8. 5. 2008). Další číslo **08-20** vyjde **15. 5. 2008**. Telefonujte na: (047) 233 343 668 * Pište na: ivan.hanousek@dreamworx.cz